

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 384/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. augusta 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti R. S. – Control, s. r. o., Na Revíne 10664/29C, Bratislava, zastúpenej advokátkou JUDr. Martinou Orlíkovou, Saratovská 6, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/6 GPt 35/12/1000-13 z 12. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti R. S. – Control, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. februára 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti R. S. – Control, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) upovedomením

Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/6 GPt 35/12/1000-13 z 12. decembra 2014 (ďalej len „napadnuté upovedomenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že v trestnom konaní začatom uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave III (ďalej len „okresné riaditeľstvo PZ“) sp. zn. ČVS: ORP-214/OEK-B3-2010 z 26. apríla 2010, ktoré bolo zastavené uznesením sp. zn. ČVS: ORP-214/OEK-B3-2010 z 12. októbra 2011, mala sťažovateľka postavenie poškodenej. Dôvodom zastavenia trestného stíhania bol záver, že skutok nie je trestným činom a nie je ani dôvod na postúpenie veci. Sťažnosť proti zastaveniu trestného konania prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava III (ďalej len „okresná prokuratúra“) zamietla ako nedôvodnú uznesením č. k. 4 Pv 243/10-23 z 25. novembra 2011 (ďalej len „uznesenie okresnej prokuratúry“). Následne podaním z 24. februára 2012 sťažovateľka postupom podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku požiadala generálnu prokuratúru o zrušenie uznesenia prokurátorky okresnej prokuratúry. Krajská prokuratúra v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“), ktorej bolo podanie postúpené, vyhodnotiac ho ako podnet na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí policajta a prokurátora podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), dospela k záveru o správnosti namietaného rozhodnutia prokurátorky okresnej prokuratúry z 25. novembra 2011, o čom sťažovateľku vyrozumela upovedomením č. k. 1 KPt 229/12-7 zo 16. marca 2012. S obdobným výsledkom bol vybavený aj opakovaný podnet sťažovateľky upovedomením prokurátora generálnej prokuratúry z 19. júla 2012. Ďalší opakovaný podnet sťažovateľky z 3. decembra 2014 vybavila generálna prokuratúra napadnutým upovedomením so záverom, že neobsahuje nové relevantné skutočnosti, a tak nie je dôvod na opätovné preskúmanie jej trestnej veci.

Sťažovateľka namieta, že napadnutým upovedomením generálna prokuratúra porušila základné právo na inú právnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože jej ďalšiemu opakovanému podnetu nebola „venovaná náležitá starostlivosť“. Hoci sťažovateľka mala uviesť nové skutočnosti týkajúce sa určenia výšky škody spôsobenej jej ako poškodenej (novým dôkazom preukazujúcim výšku škody) i úmyslu jedného z konateľov sťažovateľky

spôsobíť jej svojím konaním škodu, generálna prokuratúra sa nimi odmietla zaoberať. Podľa jej názoru ignorovanie „nových dôkazov predložených sťažovateľom, ktoré Generálnej prokuratúre SR v čase vybavenia opakovaného podnetu zo dňa 14. 05. 2012 neboli známe a sťažovateľ ich predložil až v ďalšom opakovanom podnete, t. j. v poradí treťom podnete zo dňa 03. 12. 2014, a strohé konštatovanie, že ďalší opakovaný podnet vrátane priložených listín neobsahuje nové, z hľadiska právneho posúdenia veci relevantné skutočnosti, nemožno považovať bez riadneho a vyčerpávajúceho právneho zdôvodnenia takéhoto názoru za riadne vybavenie podnetu v súlade s ústavnou zásadou garantovanou v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Generálna prokuratúra SR teda vo svojom prípise zo dňa 12. 12. 2014, ktorým vybavila ďalší opakovaný podnet sťažovateľa zo dňa 03. 12. 2014, nedala jasné a zrozumiteľné odpovede na nové skutočnosti, na ktoré poukazoval sťažovateľ vo svojom ďalšom opakovanom podnete, a výsledok vybavenia jeho ďalšieho opakovaného podnetu riadne neodôvodnila...

Sťažovateľ si je vedomý toho, že nemá právo na úspech pri vybavení ďalšieho opakovaného podnetu, ale v rámci tohto prieskumu musí byť ďalšiemu opakovanému podnetu po jeho obsahovej stránke venovaná náležitá starostlivosť... Sťažovateľ má za to, že prípisom Generálnej prokuratúry SR zo dňa 12. 12. 2014 bolo v dôsledku jej arbitrárneho postoja k novým skutočnostiam uvádzaným sťažovateľom, zasiahnuté do jeho práva na inú právnu ochranu. Generálna prokuratúra SR – totiž vo svojom prípise zo dňa 12. 12. 2014 zrozumiteľne a jednoznačne neuviedla dôvody, pre ktoré nepovažuje skutočnosti uvedené v ďalšom opakovanom podnete za nové, hoci z listinných dôkazov týkajúcich sa tejto trestnej veci je zrejmé, že tieto skutočnosti neboli orgánom činným v trestnom konaní známe a sťažovateľ na ne poukázal až vo svojom ďalšom opakovanom podnete. Z prípisu Generálnej prokuratúry SR, ktorá svojvoľne nevybavila ďalší opakovaný podnet, hoci obsahoval nové skutočnosti, vyplýva jednostrannosť a taká aplikácia príslušných ustanovení zákona... o prokuratúre, ktorá je popretím ich podstaty a zmyslu.“

Na základe uvedeného sa sťažovateľka domáha vydania takéhoto rozhodnutia:

„1. Generálna prokuratúra SR rozhodnutím – prípisom č. IV/6 GPt 35/12/1000-13 zo dňa 12. 12. 2014 porušila základné právo sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozhodnutie – prípis Generálnej prokuratúry SR č. IV/6 GPt 35/12/1000-13 zo dňa 12. 12. 2014 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Generálna prokuratúra SR je povinná nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 296,44 €, na účet jeho právneho zástupcu, JUDr. Martiny Orlikovej, advokátky, so sídlom Saratovská 6, 841 02 Bratislava.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy ustanoví podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľov prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súvislosti s namietaným porušením základných práv sťažovateľky napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že nie je súčasťou sústavy orgánov činných v trestnom konaní, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý okrem iného rozhoduje o sťažnostiach namietajúcich porušenie základných práv alebo slobôd fyzických osôb alebo právnických osôb, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Cieľom uplatňovania tejto právomoci ústavného súdu nie je primárne preskúmavanie a posudzovanie právnych názorov orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrane práv a slobôd (vrátane základných práv a slobôd) fyzických osôb a právnických osôb pri výklade a uplatňovaní zákonov v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej. Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody sťažovateľa zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (m. m. III. ÚS 38/05, III. ÚS 278/06).

Ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia orgánu verejnej moci v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí

sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (obdobne I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje každému možnosť domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Takým orgánom môže byť aj generálna prokuratúra. Súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry či už prostredníctvom podnetu alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby ale nie je právo, aby príslušné orgány prokuratúry jeho podnetu (podaniu) vyhovelí (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06).

Podstatou sťažnosti je nespokojnosť sťažovateľky s postupom generálnej prokuratúry a výsledkom ňou iniciovaného konania o ďalšom opakovanom podnete v rámci konania podľa štvrtej časti prvého dielu zákona o prokuratúre.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor.

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Generálna prokuratúra v napadnutom upovedomení uviedla, že podanie sťažovateľky „*doručené Generálnej prokuratúre SR dňa 4. 12. 2014 bolo podľa jeho obsahu posúdené ako ďalší opakovaný podnet, ktorý však (vrátane priložených listín) neobsahuje nové, z hľadiska právneho posúdenia veci relevantné skutočnosti, preto nie je daný zákonný dôvod na opätovné preskúmanie tejto trestnej veci.*

O Vašej námietke zaujatosti vnesenej voči vyšetrovateľovi PZ a všetkým prokurátorom konajúcim v predmetnej veci nebude rozhodnuté, pretože v súčasnosti je trestné konanie ukončené.

Opätovne Vás upovedomujem, že podľa § 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov ďalší opakovaný podnet v tej istej veci bude vybavený len vtedy, ak bude obsahovať nové skutočnosti.“

Podstatou výhrad sťažovateľky je, že v konaní o jej ďalšom opakovanom podnete generálna prokuratúra namietané trestné konanie nepreskúmala z hľadiska nových skutočností, o ktoré ďalší opakovaný podnet opierala. Tie sa mali v podstate týkať nového dôkazu o výške škody, ktorá jej mala vzniknúť činnosťou jedného z konateľov, ako aj dôkazu o jeho úmysle takúto škodu spôsobiť.

Ústavný súd posudzujúc spôsob vybavenia ďalšieho opakovaného podnetu sťažovateľky dospel k záveru, že ním nedošlo k ústavne neprípustnému zásahu do obsahu základného

práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre umožňuje orgánom prokuratúry ďalší opakovaný podnet nevybaviť, pokiaľ tento neobsahuje nové skutočnosti.

Zásadnou je v danom prípade však otázka, či sťažovateľkou doručený ďalší opakovaný podnet obsahoval také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vybavenie podnetu podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre opätovným prešetrením záverov orgánov činných v trestnom konaní v danej trestnej veci. Podľa obsahu sťažnosti mali nové skutočnosti spočívať v novom dôkaze preukazujúcom výšku škody konaním druhého konateľa sťažovateľky (odborné vyjadrenie obchodnej spoločnosti Zoznam s. r. o.), ako aj dôkaze o úmysle druhého konateľa sťažovateľky túto škodu spôsobiť (výsluch externej účtovníčky). Po oboznámení sa so sťažovateľkou pripojenými kópiami listín vzťahujúcich sa na vec však podľa názoru ústavného súdu nie je zjavné, že by pri vyhodnocovaní obsahu ďalšieho opakovaného podnetu generálna prokuratúra pochybila ústavne neakceptovateľným spôsobom. Sťažovateľkou uvádzané skutočnosti (tvrdenia) o spôsobení škody jedným z konateľov spoločnosti nevýhodnými zmluvami, ako aj tvrdenia o jeho úmysle takúto škodu spôsobiť boli známe už v predchádzajúcom trestnom konaní, resp. v konaní o podnete podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre a nezvrátili závery orgánov činných v trestnom konaní o potrebe zastavenia začatého trestného stíhania. Tieto už skôr známe skutočnosti boli len doplnené návrhmi na vykonanie dôkazov, pričom z uznesenia okresného riaditeľstva PZ sp. zn. ČVS: ORP-214/OEK-B3-2010 z 12. októbra 2011 o zastavení trestného stíhania vyplýva, že niektoré z nich už boli v predchádzajúcom trestnom konaní vykonané (napríklad výsluch externej účtovníčky sťažovateľky). Podľa posúdenia generálnej prokuratúry však neboli v danej veci relevantné, a tak ani vybavenie ďalšieho opakovaného podnetu (ako podania obsahujúceho nové skutočnosti) neodôvodňovali. Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane pripomína, že jeho úlohou nie je prehodnocovať skutkové a právne závery orgánov verejnej moci, ale len kontrolovať zlučiteľnosť účinkov orgánom verejnej moci zvolenej interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných

slobodách. Skutočnosť, že generálna prokuratúra nepostupovala v súlade s predstavami sťažovateľky, nemôže zakladať porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Na tomto závere nemení nič ani skutočnosť, že v napadnutom prípise generálnej prokuratúry sa nenachádza konkrétny rozbor všetkých sťažovateľkiných námietok (m. m. IV. ÚS 252/2010, IV. ÚS 360/2010), a to dokonca za predpokladu, ak by mal ústavný súd napadnutý prípis generálnej prokuratúry posúdiť podľa nárokov kladených na odôvodnenie súdnych rozhodnutí tak, ako to v podstate sťažovateľka žiada. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej ani odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a to s ohľadom na to, o aké rozhodnutie ide (meritórne alebo procesné) a v akom štádiu súdneho konania je rozhodnutie vydané. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05, III. ÚS 25/06, IV. ÚS 301/09, IV. ÚS 27/2010). Ústavný súd v nadväznosti uvedené dodáva, že na odôvodnenie napadnutého prípisu generálnej prokuratúry nemožno klávať rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (m. m. IV. ÚS 534/2012).

Ústavný súd ďalej poukazuje na svoj už ustálený právny názor, že trestné právo (trestný čin) s trestnoprávnou kvalifikáciou určitého konania, ktoré má súkromnoprávny základ, je potrebné považovať za ultima ratio, teda za krajný právny prostriedok, ktorý má význam predovšetkým celospoločenský, t. j. z hľadiska ochrany základných spoločenských hodnôt. V zásade však nemôže slúžiť ako prostriedok nahradzujúci ochranu práv a právnych záujmov jednotlivca v oblasti súkromnoprávných vzťahov, kde závisí predovšetkým na individuálnej aktivite jednotlivca, aby strážil svoje práva (*vigilantibus iura*), ktorým má súdna moc poskytovať ochranu. Je však neprijateľné, aby túto ochranu aktívne preberali

orgány činné v trestnom konaní, ktorých úlohou je ochrana predovšetkým celospoločenských hodnôt, nie priamo konkrétnych subjektívnych práv jednotlivca, ktoré svojou povahou spočívajú v súkromnoprávnej sfére. Ústavný súd dodáva, že v právnom štáte je neprípustné, aby prostriedky trestnej represie slúžili na uspokojovanie subjektívnych práv súkromnoprávnej povahy, ak nie sú okrem toho splnené všetky predpoklady vzniku trestnoprávnej zodpovednosti, resp. ak nie sú tieto predpoklady nespochybniteľne zistené (m. m. I. ÚS 402/2008).

Žiada sa aj pripomenúť, že z ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodíť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania. Osobe, ktorá podala trestné oznámenie, nevzniká právo na začatie trestného stíhania. Takéto právo nemožno odvodiť ani z niektorého zo základných práv alebo slobôd podľa druhej hlavy ústavy (m. m. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02).

V zmysle doterajšej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním, rozhodnutím alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Preto ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07).

Na základe uvedeného a rešpektujúc zároveň limity oprávnenia ústavného súdu zasahovať do činnosti orgánov prokuratúry a ďalších orgánov činných v trestnom konaní vyjadrené v už citovanej stabilizovanej judikatúre dospel ústavný súd k záveru, že postup generálnej prokuratúry v okolnostiach danej veci nesignalizuje, že by napadnutým upovedomením (prípisom) došlo k porušeniu sťažovateľkou označených práv takým spôsobom, aby to vyžadovalo zásah ústavného súdu vyslovením porušenie jej práva. Ústavný súd preto sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2

zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť. Keďže sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v danej veci stratilo opodstatnenie, a tak sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2015